

دکرنی دضروريو توکو دپلرونکو لپاره دسوابقو ساتنه

پیژاند: داکتر ایچ-بی-سینگ

ددي غونډي / جلدی مقاصد

اشتراکونکی به ددی جوګه شی چه :

- د سوابقو ساتنه تعریف کړي.
- د خپل تجارت مهمی راکړي ورکړي په ګوته کړي
- د سوابقود ساتنى عمدہ قسمونه اوپېژنی کوم چه ددوی د تجارت لپاره ډېر ضروري وي

سوابق ساتنه خه ته وائی؟

د سوابقو ساتنه هغه کاغذونو ،کتابونو ،واره فېلمونو ،مقناطېسى فېتو او ېا ټول هغه چاپ شوي اسناد(مواد) چه د شخص له خوا جور شوي اوس لاس ته راغلى وي ترڅو فېصله کولو کي پکار راشى

د سوابقود ساتل ولی ضروری دی؟

سوابق ساتل مونیز ددی جوگه کوی تر خو پوه شو چه :

- ترا او سه خه شوی دی
 - ولی شوی دی
 - خرنگه شوی دی
 - نور خه کول پکار دی
 - چا کړی دی دا
 - کله شوی دی

د سوابقو دساتنى قسمونه(دولونه):

- اداري سوابق
- فا نونى سوابق
- دحساب وكتاب سوابق
- دموادو دزېرمو دحمل ونقل سوابق

سوابق ساتنه خه ته وائي؟

دا هغه پروسه ده چه موږ داد راکوي چه د ړو ساز مان د تجارتی فعالپتوونو مکمل
معلومات په سمه توګه لاس ته راغلی

- دامونو ته په لاندېنېو مراحلو کښي د فېصلې کولو صلاحېت راکوي:
 - کوم قسم دېتا(معلومات) چه د سوابقو ساتلو لپاره ضروري وي باېد او ساتل شی.
 - کومه طرېقه به بهتره وي چه د سوابقو دېتا(معلومات) او ساتل شی.

دسوداگری دضروري / ضروري توکو پلورل:

- ضروري توکي په نغدو پپسو ٻا په پور(اعتبار) رانپونه
- دضروري توکو په نغدو پپسو ٻا په پور باندي پلورنه
- داعلانونو او اشتھاراتولپاره تأدېه
- دتنخوا گانو ، کراپو او عمومي اخراجاتولپاره تأدېه
- دپلورل شوو توکو د پور پپسى په لاس راول
- په پور اخستل شوېو توکو تأدېه .

دیو سو داگر معامله کونکی خرگندونی:

معا مله کونکی (سوداگر) چه کله اووائی:

- زه همپشه باد ساتم چه زما خومره پېسى په تجارت کي اوپا دهغه نه بېر بندی دی زه د سوابقو ساتلو ته هېڅ ضرورت نه لرم
- زمونږ د جملی خخه خوکسان د سواگر ددى نظرې سره موفق دی؟

سوداگر او بپوپار(مشتری)

- سوداگرنه مشتری ته : پیوید، تاه حما **400000** شلینگ دهغه 10 دسري دبوجيو قرضدار(پوروري) يي کوم چه نا څه موډه مخکي حما څخه اخستي وي .
- مشتری نه سوداگر ته : نه زه فقط **280000** قرضداريم ما صرف 7 بوجى وړي دي.
- څه غلطی وه؟
- ممکن حل یې څه دي؟

سوداګر او دبانک امر

■ **سوداګر :** زه دکار وړ سرمائی ته دفرض په شکل کښي ضرورت لرم تر څو ددی قابل شم چه غټ فرمایشونه ورکړي شم زه به دا پور په شپږو مباشتو کښي بېرته واپس کړم.

■ **دپروژی امر :** پېر بنه جون لپکن بانک ضروري ګنۍ چه ستا دراکړي ورکړي ګتی او تجارتی پلان اوګوري

■ **سوال:** تاسی ددی بحث و مباحثی څخه څه شي زده کړل؟

دسوابقو اسناد

چه دراکړی ورکړي د معوماتو سوابق او لرو، حتمی اسنادو ته ضرورت لرو.

بعضی پېژندل شوی (ثبتت شوی) اسناد په لاندی ډول دي :

- رسپدونه
- بېجک (هغه کاغذ چه په هغى کي د تجارتی مالو خه ډولوالی او بېعه لېکل شوې وی)
- د اسنادو خانه پوري کولو لپاره دوسبه گانۍ

دحساب داري داسنادو چولونه

- دخرخلاو اسناد
- درانپولو اسناد
- داخراجاتو اسناد(کراپي ،معاشونه)
- دنگدو پپسو اسناد
- دتثبت شوو سرماپو (دارائي)/جائبداد اسناد
- دپورو رو/قرضدارو اسناد
- دتجارتى توکو دحمل و نقل اسناد

دخرخلاو/پلورلو رېکارډ خه ته واي

تول شركت کونکى باېئد په فکر کولو مجبور کړي شي تر خو په لاندېښي
جمله دلائېل او علتونه پېش کړي:

ولی ضروري ده چه دخرخ شوو توکو رېکارډ(اسناد) او ساتل شي

ددرانیو لو/اخستلو رپکارد څه ته وائے

ټول شرکت کونکی باېئد په فکر کولو مجبور کړي شی تر خو په لاندېنۍ
جمله دلائېل او علتوونه پېش کړي :

ولی ضروري ده چه دخڅ شوو توکو رپکارد(اسناد) او ساتل شی

دا خراجاتو / مصارفو رپکاره څه ته وائے

ټول شرکت کونکی باپئد په فکر کولو مجبور کړي شی تر خو په لاندېنۍ جمله د لائېل او علتوونه پېش کړي:

ولی ضروري ده چه اخراجاتو رپکاره (اسناد) او ساتل شی.

د تجارتی توکو(موادو) دحمل و نقل رېکارڈ خه ته واي

تول شرکت کونکي باېئد په فکر کولو مجبور کړي شي تر خو په لاندېنۍ
جمله دلائېل او علتوونه پېش کړي:

ولی د تجارتی توکو(موادو) دحمل و نقل اسناد ساتل ضروري
دي.

د نغدوپیسو رېکارډ څه ته وائ

ټول شرکت کونکی باېئد په فکر کولو مجبور کړي شي تر خو په لاندېنۍ جمله دلائېل او علتوونه پېش کړي:

ولی د نغدوپیسو درسېدونواو تادی اسناد ساتل ضروري دی.

دسوابقو(ریکارڈ) ساتلو فائدي

- تجارتی معلومات په لاس راکوی چه دتصمیم نېولو په وخت کښی مددگار ثابت کېدی شی
- په مجموعی خرڅلاؤ معلومات راکوی اوهم دانفرادی توکود خرڅلاؤ معلومات په ګوته کوي
- دهجه موسمونو معلومات راکوی په کوم کښی چه ځانګړۍ پېداوار(تولیدات) ډپژرپلورلکپږي
- دهجه پېسو معلومات په ګوته کوي کومی چه دانفرادی توکو په رانېولوخرج(صرف) شوی وي

دسوابقو(ریکارڈ) ساتلو فاپدی (جاری)

- دانفرادی توکو دلېکی دفائېدو معلومات په گوته کوي
- دخرج شوو پیسو او توکو او هم هغه پیسونچه په دی توکو خرج شووی بشپړ معلومات راکوي
- تجارت ددي جوګه کوي ترڅو بانکي مقررات/ضرورېات بشپړ کړي او دپور غوبنتنی لپاره ورقه عرض اوکړي
- بېوپار(معامله کونکی) ده ګډو پیسو چه دی لري معلومات فراهم کوي .
- ده ګډو پیسو معلومات راکوي چه یوتاجریي لري .

دسوابقو(ریکارڊ) ساتلو پپسی (جاری)

- هغه معلومات په گوته کوي چه د موجوده تجارت اجراء کولو نه علاوه نور
فعالېت اوکړي
- دتاوان او ګتى د معلوماتو خرگندولو خخه علاوه د موجودو پېسو معلومات هم
راکوي
- داېنده(راتلونکي) تجارتی پروژو خخه په بنه توګه برخمن کېدو معلومات راکوي

1. دېلورلو رېکارد

- داسې اسنادچه د تولو انفرادي توکودراکړي ورکړي ، د خرڅلاوريکارد پوري اړه اولري:
په نغدو پیسوپلورل اوپه پورپلورل

د خرخلاو درېکاره محتویات:

- د خرخلاو رېکاره باېند لاندېنى معلومات اولرى :
- تارېخ
- سېرنە(تشرېح)
- مقدار(كمېت)
- د مشترى(بېوپار) نوم
- د خرخلاو ارزښت(نرخ)
- داول قسط تأدېه
- ددوهم قسط تأدېه(په پور باندي خرڅول)
- ددرېم قسط تأدېه

په پور باندي پلورلو
لپاره

د خرخلاؤرپکارڊ - نمونی کاپی(نسخه)

Date تاریخ	Description تتشریح	Customer بیوپار	Qty. كمیت	Amt. مقدار	قسط		
					1 st	2 nd	3 rd

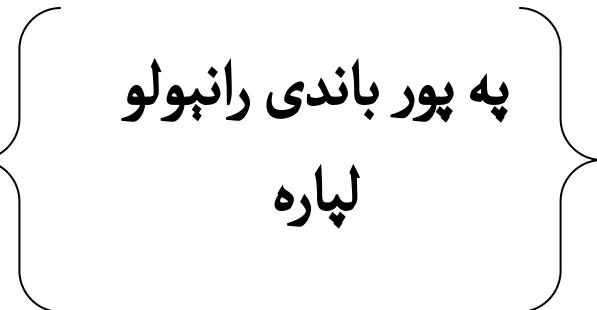
2. درانیولو/اخستلو ریکارد

- داسې اسنادچه د تولو انفرادي ضروري توکودرانیولومتعلق معلومات ورکړي ،
په نغدو پیسورانیول اوپه پوررانیول

درانپول شوو توکو رېکارډ(جاري)

■ دارپنو توکو رېکارډ باېد لاندېنى معلومات اولرى :

په پور باندى رانپولو
لپاره

- مقدار/واحد/حجم
- دموادو برابرونکى (فراهم كونكى) او ادرس
- دارپنو توکو درانپولو ارزښت (قېمت)
- داول قسط تأدېه
- ددوهم قسط تأدېه (په پور باندى رانپول)
- ددرېم قسط تأدېه

دخرخلاڙرپکارڊ - نمونی کاپی(نسخه)

Date تاریخ	Description تشریح	Customer بیوپار	Qty. كمیت	Amt. مقدار	قسط		
					1 st	2 nd	3 rd

3. دعمومي اخراجاتو ریکارڈ ساتل

دراکري ورکري لاندي مربوطه رېکارڈ ساتل:

- دولوراولو بېه(قېمت)
- مزادو معاشات
- كرائي
- د خرخلاۋ پرمختىڭ
- دپوستى او ادېكى نېپولو مەھصول
دېرىپىننا او اوپۇ
- تېلفون/فڪس/اپمېل

دعمومي اخراجاتود ريكارڊ نمونه

تاریخ Date	تتشريح Description	مقدار Amount
12/04/03	دارپنو توكو ورل راول(انتقال) Transport of inputs	KSh 35,000
14/04/03	دبرپبننا استعمالولو تأدې Payment of electricity	KSh 50,000
22/04/03	تېلېفونى اخراجات Telephone expenses	KSh 25,000

Specimen of Debtors Ledger Account

Name: _____

Address: _____

تاريخ Date	حواله Ref.	تشریح Description	Debit	Credit	Balance

دپوروی دحساب کتاب نمونه

نوم:

ادرس:

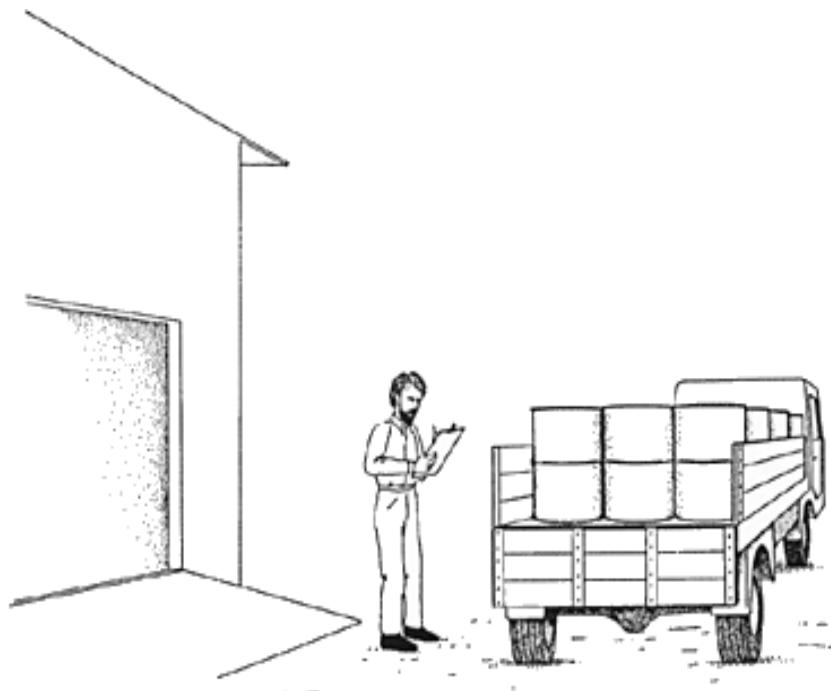
Date	Ref.	Description	Debit	Credit	Balance

پاپی

بپرہ متنہ

د رېکارډ ساتلو مثالونه:

پو تھوپلدار(دکاندار) په الماري کښي دنوا
افت وژونکو درملو درارسېدلو د نېټۍ
اوخرنګوالی رېکارډ لېکي

د رېکارډ لېکلو جوړښت(تشکېل)

- دافت وژونکو درملو مجموعه(گروف) - حشرات وژونکی
(OP)
- دحوالې نمبر:
Inv 29/5[R3]
- عام نوم :
کلورو پاءپرپفوس
- تجارتى نوم:
دورسبان
- فورمول(ترکېب):
% etc., 400 g/liter

د رېکارډ لېکلو جوړښت(تشکېل) (جاری)

- جوړونکۍ/فراهم کونکۍ ■
Monsanto USA/Aglow
- مقدار ■
1,000 1-liter plastic containers
- د تسليمولو نیټه ■
20 February 2004
- د استعمالولو نیټه ■
20 February 2006

رېکارډ ساتل :

- د کېمباوی توکو گودام ته راولو او بېرته ورلو رېکارډ .
- دافت وژونکو خخه د رېکارډ (اسنادو) ساتل جلا خوندی کول

دافت وژونکو دواګانو چپه کولو او له منځه ولسو رېکارډ

■ کله چه دمقرره تاریخ خخه تېرشوی دافت وژونکی توکی له منځه
ول کېږي دهغى دمنځه ولسو طرېقه، دهغى ددبى خرنگوالې،
دچپه کولو موقعیت وغیره باید رېکارډ کړل شي.

زه دراتلونکی فصل(موسم) لپاره دخپل خرخلاو انکل(تخيمنول) خنگه لکولی شم؟

- ستا تېر کال دخرخلاو اندازه بائېد ددي کال دېپل(شروع) نقطه وټاکل شی.
- اپا ستا دحالت نه دا توقع لرلی شی چه دی کال به بنه شی پا بد تر.
- که چېرته پردی برسېره نور کوبښن اوشی چه د کېمبای سری استعمال په سېمه کښی پرمختګ اوکړۍ شاپد چه ته اضافي سری ته ضرورت اولري.
- همدارنګه نوى پرمختګ شاپد د کېمبای سری په غوبنتلو اغېز اوکړۍ .

زه در اتلونکی فصل(موسم) لپاره دخپل خرڅلاؤ^{اټکل خنګه لڳولی شم (جاری)}

- ته باډ په خپله سېمه کښي ضروري دنوی پېژندل شوېو
فصلونو معلومات په لاس راوړي همدارنګه په سېمه کښي دبو
شمېر مختالېفو فصلونو کاشت شوی ځمکۍ دتغیر وتبديل
معلومات هم په گوته کړي
- دا خبره دسېمبېز بانک سره اوڅېره چه سز کال بزګرانو ته
څومره پور ورکول کېږي
- دا پورتنی ټول د بزګرانو سره خبری اتری دی خصوصا ستا
دبپوپارانو سره تر څو دهغوی پلانونه معلوم کړي .

زه کوم عواملونه(فکتورونه) په پام کېښ او نېسم کله چه دنوی خرد لپاره فرماېش کوم؟

- دتپر کال دهمدی دوران(مدت) او فرماېش رېکارډ او گوره هغه مقدار هر دول کېمېای سره چه د فصلونو د تول کال ضرورېات پوره کړي.
- همېشه د خپل ستور ظرفېت او دنوې موادو حاصلولو سرعت په پام کېښ نېسه.

Source: FAO.

زه کوم عواملونه(فکتورونه) په پام کښی او نېسم کله چه دنوی خرد لپاره فرمایش کوم؟

- دخپلو کوتو(اطاقو) د ظرفت نه زبات پا چه ته فکر کولی شی، چه ددی خخه به زبات مواد اونه پلورلی شی هېڅکله فرمایش مه ورکوه
- کله چه موادو تهېه کونکې د دېرو احجامو رانیوونکو او پا وړاندی(وختی) تأديه کوونکو لپاره تخفېف مراعتوی ته باېد دا پوه بنه موقع اوګنۍ اگر چه ته باېد تخفېف دکود کېمېاوی دکوت کولو اضافي قېمت سره بلانس کړي.

Source: FAO.

زه باپد خرنگ دتلفاتو مخنبوی اوکرم

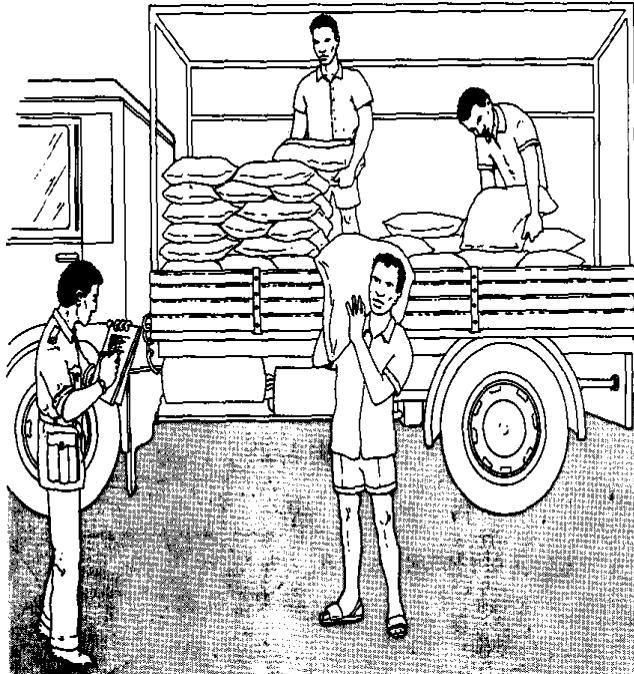
- باپد په تلفاتو دېره توجه ورکړي کوم چه په غېر مناسب طرېقه کوت کولو، غلا کولو ېا غلط حمل ونقل په نتېجه کښي رامېنځ ته کېږي
- ساده احتیاطي تدابیر دتلفاتو مخنيوي کوي .

Source: FAO.

زه باپد خرنگ کوت کول کنټرول کرم تر خو دتلافاتو خخه اوڙغورل

شم؟

- په ساده طریقہ ئ کپڑدوه د کوت کولو صحیح کوت کول کنټرول
- ستا دکېمپا ئ سری دحمل او نقل ارزبا بی ته وای ترڅو ته وتوانپزی هره بوجی چه ستا ستمور ته راول کپڑی اوپا ورنه اپستل کپڑی دهغی حساب وکتاب ولري
- کله چه داسی کول غواړي نو متبڼن او سه چه فراهم کونکی هغه تعداد بوجی بسکته کوي دکومو چه تا فرمابش او ته دې ورکړي او بزرگر هغه تعداد بوجی دکودام خخه وری دکومو چه ئ تأدې ورکړي . وي.

اړا د اسنادو د وسې د تلفاتو خخه د ژغورلو لپاره ضروري دي؟

هو په دی تېنګار کوه چه ستا فراهم
کونکي دا پردازو نه تسلیمولو نوت تاھه درکړي
تول اپرداونه د دی دوسې سره اوګوره.
ته باېد رور بزگرانوته بېجک اوپا د نغدو پېسو
د خرڅلاؤ رسپد صادر کړي کله چه ته په
هغوي کېمباوی سره پلوری

Delivery number:	ABC Fertilizer	
001431		
Supplied to: VILLAGE TRADERS	Date: 1 FEBRUARY 1989	
Address: MARKET NO 5	Vehicle No.: NE 127	
Quantity	Unit	Detail
300	BAGS	50 Kgs EACH 15-15-15
REMARKS:	RECEIVED: <i>Ch</i>	

دکوت شوی موادو دحمل و نقل رېکارډ

- دشمبېر کارتونه دارېنو توکو درسېدونو او صادراتو رېکارډ لپاره استعمالېږي
- هر اړېن توکۍ بائېد په ستور کښې خپل خپل دشمبېر کارت اولري
- دشمبېر کارت په لاندی توګه پلان کولی شي

خرنکه باید دکیمیا ی سری کوت په سیمیز گودام ریکارڈ کوي شي ؟

دسری هر کوت باید دشمنپر کارت اولري چه دکوت نمبر ، دسری نوعیت ، دتسلیمیدلو اوکوت کولو تاریخ ، دکوت نه دخارج شوو بوجیو شمیر خرگند کري .

دشمنپر کارت باید هروخت تبدیل شي کله ج بوجی گودام کي جمع کيږي يا ويستل کيږي .

Name of store: VILLAGE TRADERS

Type of fertilizer: UREA

Stack number: 6

DATE	DETAIL	TOTAL
1-2-88	300 RECEIVED	300
2-2-88	12 BAGS BROKEN	288
"	9 BAGS REBAGGED	297
5-2-88	20 SOLD	277
17-3-88	50 SOLD	227
19-3-88	1 SOLD	226
3-4-88	100 SOLD	126
16-4-88	40 SOLD	86
1-5-88	30 SOLD	56
7-5-88	10 DEMONSTRATION	46
30-6-88	BALANCE	46

راخی چه داتول مطالب سره خلاصه کرو

درېکارډ ساتلواهیت (ګټي)

- تجارتی معلومات په لاس راکوي چه د تصمیم نېولو په وخت کښی مددگار ثابت کېدی شی
- په مجموعی خرڅلاؤ معلومات راکوي اوهم د انفرادی توکود خرڅلاؤ معلومات په ګوته کوي
- دهغه موسمونو معلومات راکوي په کوم کښی چه ځانګړي پیداوار (تولیدات) د ہر ژرپلور لکپېږي
- دهغه پیسو معلومات په ګوته کوي کومي چه د انفرادی توکو په رانېولو خرج (صرف) (شوي وي

درېکارډ ساتلواهیت (ګتمي) (جاری)

- دانفرادی توکو دلېکی دفائېدو معلومات په ګوته کوي
- دخرج شوو پېسو او توکو او هم هغه پېسونچه په دی توکو خرج شووی بشپړ معلومات راکوی
- تجارت ددي جوګه کوي ترڅو بانکي مفردات / ضرورېات بشپړ کړي او د پور غوبښني لپاره ورقه عرض اوکړي
- دېپوپار (معامله کونکي) د هغو پېسو چه دی لري معلومات فراهم کوي .
- د هغو پېسومعلومات راکوی چه یوتاجریي لري

درېکارډ ساتلواهیت (ګټي) (جاری)

- هغه معلومات په ګوته کوي چه د موجوده تجارت اجراء کولو نه علاوه نور
فعالېت اوکړي
- دتاوان او ګټي د معلوماتو خرگندولو خخه علاوه د موجودو پېسونه معلومات هم
راکوي
- داېئنده(راتلونکي) تجارتی پروژو خخه په بنه توګه برخمن کېدو معلومات راکوي